

historien er nu en Gang en sammensat Ting. Men at der er Sammenhæng imellem Maalet af Frihed, det vil sige Valgretens Udstrækning og Magt, og Maalet af Oplysning, er utvivlsomt — i alt Fald for dem, der holde paa Mændenes Valgret. Og de andre beskæftige vi os ikke med her, hvor Opgaven kun er at vise, at der er lige saa megen Grund til at give Kvinderne Valgret som Mændene.

Her have vi altsaa den anden Hovedgrund til, at Mændene bør have Valgret. Passer den nu ogsaa paa Kvinderne? Strindberg er rigtignok af den Mening (Ny Jord 1888, S. 385—403), at Udviklingslæren kræver, at Kvinderne ikke faa Adgang til at udvikle deres Evner, saa langt de række. Men hvorledes man kan fremme Menneskehedens samlede Udvikling ved at lade den ene (større) Halvdel staa i Stampe, det hører til den Strindbergske Logiks Hemmeligheder, der ikke blot ere utilgængelige for Kvindernes svagere Tænkeevne, men ogsaa for adskillige mindre begavede Personer af det andet Kjøn. For os stiller det sig saaledes, at, vil man have den fyldigst mulige Udvikling, maa man tage alle med, saa vidt deres Evner række. Og hvor vidt Evnerne række, faar man kun at vide ved at give Rum for Udviklingen, Plads til at voxe: Har man ikke Lov til at udelukke nogen Klasse af Mænd fra den Udvikling, Valgretten giver, da har man heller ikke Lov at udelukke Kvinderne. Thi at den bedst begavede og mest oplyste Del af Kvinderne skulde have ringere Udviklingsbetingelser end de ringest stillede af Mændene, er noget, som vel næppe en Gang Strindberg vilde paastaa.

Men, vil man da sige, Udviklingen skal ikke være den samme for Mænd og for Kvinder, Kvindens Udvikling har andre Opgaver, og derfor andre Midler. Hendes Hovedopgave er det at være Hustru og Moder. Indvendingen rammer kun den Del af Kvinderne, hvilke denne Opgave i Virkeligheden bliver stillet. Men selv for disse er der, naar man gaar til Bunds i Sagen, intet virkelig særligt i denne Indvending, saa at den skulde ramme det ene Kjøn og kun dette. Manden har lige saa vel sine særlige Opgaver ved Siden af og fremfor Valgretten som Kvinden. At man ikke tør give Kvinden Valgret for ikke at drage hende bort fra Hjemmet, er kun en ny Omskrivning af det gamle: „Skomager, bliv ved Din Læst“. Naturligvis bør Skomageren ikke forsømme sin Erhvervsvirksomhed